

Số: 198 /TB-MTTQ-BTT

Hà nội, ngày 29 tháng 11 năm 2018

THÔNG BÁO

Ý kiến phản biện xã hội của Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội đối với dự thảo nghị quyết của HĐND Thành phố “ban hành chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Nội”

Căn cứ Luật MTTQ Việt Nam năm 2015; Nghị quyết liên tịch số 403/2017/NQLT-UBTVQH14 – CP – ĐCTUBTUMTTQVN ngày 15 tháng 6 năm 2017 giữa Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa XIV, Chính Phủ và Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam quy định chi tiết các hình thức giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; Quy chế phối hợp tổ chức phản biện xã hội số 03/QCPH-HĐND-UBND-UBMTTQVN ngày 31/01/2015 giữa HĐND – UBND - Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội;

Căn cứ Công văn số 573/HĐND - VP ngày 16/10/2018 của HĐND Thành phố về việc thống nhất nội dung kỳ họp thứ 7 HĐND Thành phố trong đó đề nghị Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam Thành phố nghiên cứu, xem xét tổ chức phản biện xã hội đối với dự thảo Nghị quyết về chính sách hỗ trợ liên kết và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn Thành phố Hà Nội (sau đây xin gọi tắt là dự thảo nghị quyết). Ngày 14/11/2018 Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội đã ban hành Kế hoạch số 240/KH-MTTQ-BTT về việc tổ chức hội nghị phản biện xã hội đối với dự thảo nghị quyết nêu trên. Ngày 16/11/2018, Ủy ban MTTQ Thành phố Hà Nội nhận được tài liệu phục vụ phản biện xã hội về dự thảo nghị quyết nêu trên và gửi tới các chuyên gia, các nhà khoa học, Ban chủ nhiệm và một số thành viên các Hội đồng tư vấn Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội nghiên cứu.

Ủy ban MTTQ Việt Nam Thành phố đã chủ trì phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT thành lập và tổ chức Đoàn khảo sát gồm: Đồng chí Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội làm Trưởng đoàn, lãnh đạo Sở Nông nghiệp và PTNT, chi cục quản lý chất lượng nông lâm thủy sản - sở Nông nghiệp và PTNT; các chuyên gia, các nhà khoa học của Trung ương và Thành phố có chuyên môn, kinh nghiệm trong lĩnh vực nông nghiệp, tài chính – kinh tế, các

giảng viên Học viện Nông nghiệp; Thành viên các Hội đồng tư vấn của Ủy ban MTTQ Việt Nam Thành phố... Ngày 20/11/2018, Đoàn đã khảo sát tại UBND Thị trấn Trúc Sơn, huyện Chương Mỹ và ngày 21/11/2018 Đoàn đã khảo sát tại UBND huyện Thanh Trì. Đoàn khảo sát đã nghe gần 30 ý kiến nhận xét, đánh giá, nêu chính kiến trao đổi, thảo luận, những tâm tư băn khoăn và kiến nghị của lãnh đạo các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và đại diện các hộ sản xuất, kinh doanh nông sản và chăn nuôi nơi đoàn đến khảo sát đối với dự thảo nghị quyết.

Tại các khu vực khảo sát có sự tham gia của gần 200 đại biểu là đại diện lãnh đạo UBND, phòng chuyên môn của UBND huyện; đại diện lãnh đạo Đảng ủy, HĐND, UBND, MTTQ cấp xã, Bí thư chi bộ, Trưởng thôn (Tổ trưởng Tổ dân phố), Trưởng Ban công tác Mặt trận khu dân cư nơi đoàn đến khảo sát; đại diện lãnh đạo doanh nghiệp, HTX... trên địa bàn huyện và các địa bàn lân cận. Ngoài ra Ban tổ chức đã phát và thu về 146 phiếu khảo sát, đánh giá và góp ý đối với dự thảo nghị quyết

Ngày 29/11/2018, Ủy ban MTTQ Việt Nam Thành phố tổ chức hội nghị phân biện xã hội đối với dự thảo nghị quyết nêu trên, với sự tham gia của Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam Thành phố; đại diện lãnh đạo các tổ chức chính trị - xã hội Thành phố; các nhà khoa học, chuyên gia của Trung ương và Thành phố; đại diện các sở, ban, ngành Thành phố có liên quan; Ban chủ nhiệm và một số thành viên các Hội đồng tư vấn của Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội; Đại diện lãnh đạo UBND, Ủy ban MTTQ Việt Nam các quận, huyện, thị xã, đại diện lãnh đạo một số doanh nghiệp, HTX... hoạt động kinh doanh nông sản và chăn nuôi.

Tại Hội nghị, các đại biểu đã được nghe đại diện lãnh đạo Sở Nông nghiệp và PTNT – cơ quan được UBND Thành phố ủy quyền - trình bày và giải trình về một số nội dung cơ bản trong dự thảo nghị quyết; nghe đại diện đoàn khảo sát báo cáo tổng hợp ý kiến của các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và đại biểu nhân dân nơi đoàn đến khảo sát đóng góp ý kiến vào dự thảo nghị quyết; Hội nghị đã có 11 ý kiến phát biểu thảo luận, đồng thời nghe giải trình về một số nội dung của dự thảo nghị quyết.

Trên cơ sở các ý kiến tổng hợp của đoàn khảo sát, ý kiến phát biểu, ý kiến giải trình của Sở Nông nghiệp và PTNT tại hội nghị, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội thống nhất các ý kiến đối với dự thảo như sau:

I. Nhận xét và một số ý kiến chung:

Dự thảo nghị quyết đã được soạn thảo công phu, nghiêm túc, đã căn cứ vào các văn bản quy phạm pháp luật của Trung ương và Thành phố, đó là Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, Luật Ngân sách Nhà nước năm 2015; Nghị định số 39/2015/NĐ-CP ngày 11/03/2018 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ; Nghị định số 57/2018/NĐ-CP ngày 17/4/2018 của Chính phủ về chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn; Nghị định số 83/2018/NĐ-CP ngày 24/5/2018 của Chính phủ về khuyến nông; Nghị định số 98/2018/NĐ-CP ngày 05/7/2018 của Chính phủ về chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp.

Trong quá trình chuẩn bị, xây dựng dự thảo nghị quyết, Sở Nông nghiệp và PTNT đã thực hiện nghiêm túc quy trình xây dựng văn bản pháp luật, bám sát sự chỉ đạo của Trung ương và Thành phố, đã xin ý kiến của các sở, ngành có liên quan, UBND các quận, huyện, thị xã; thường xuyên trao đổi với Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam Thành phố với tinh thần nghiêm túc, cầu thị, lắng nghe ý kiến đóng góp của nhiều tổ chức, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, hộ nông dân, của các chuyên gia, các nhà khoa học... trong lĩnh vực nông nghiệp, kinh tế tài chính, đó là thể hiện cách làm khoa học, chân thành, cầu thị, đảm bảo tính thực tiễn và có trách nhiệm trước Nhà nước và nhân dân.

Việc ban hành nghị quyết về chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Nội là cần thiết để phát triển sản xuất nông nghiệp Thủ đô đáp ứng yêu cầu của nền sản xuất nông nghiệp hiện đại, văn minh nhằm thúc đẩy mở rộng quy mô, năng lực sản xuất, đưa nhanh tiến bộ khoa học – kỹ thuật công nghệ vào sản xuất, tạo ra sản phẩm nông nghiệp sạch, an toàn với quy trình hiện đại phục vụ cho tiêu dùng và xuất khẩu, thúc đẩy liên kết giữa sản xuất với phân phối, tiêu thụ và tiêu dùng đồng bộ, hiệu quả, an toàn, đồng thời nâng cao trình độ, năng lực, phương thức quản lý của cơ quan chức năng và đơn vị sản xuất, hướng tới đảm bảo cung cấp sản phẩm sạch, an toàn phục vụ cuộc sống của người dân Thủ đô và xuất khẩu góp phần xây dựng đất nước, xây dựng một nền nông nghiệp hiện đại theo hướng quy mô lớn, chuyên canh, áp dụng những tiến bộ khoa học – kỹ thuật vào sản xuất hàng hóa chất lượng cao.

II. Ý kiến phản biện xã hội của Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội đối với Tờ trình và dự thảo nghị quyết.

1. Về chủ trương ban hành nghị quyết:

Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội nhất trí việc ban hành nghị quyết là thực sự cần thiết, nhằm tạo điều kiện hỗ trợ cho doanh nghiệp, người sản xuất tiêu thụ sản phẩm, thúc đẩy được liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, đưa nhanh tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, tiêu thụ, góp phần tạo ra những sản phẩm an toàn phục vụ tiêu dùng và xuất khẩu, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý Nhà nước, đẩy mạnh thực hiện tái cơ cấu ngành nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới, đồng thời góp phần phát triển 15.000 HTX, liên hiệp HTX nông nghiệp hiệu quả đến năm 2020 theo Nghị quyết số 32/2016/QH14 ngày 23/11/2016 của Quốc hội khóa 14 và chủ trương của Thành ủy tại Chương trình số 02-CTr/TU ngày 26/4/2016 của Thành ủy Hà Nội về phát triển nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới, nâng cao đời sống nông dân giai đoạn 2016 – 2020. Đồng thời giúp cho các doanh nghiệp, hộ sản xuất nông dân nắm vững chủ trương và các quy định cụ thể trong lĩnh vực này để cùng các cơ quan chức năng giám sát việc thực hiện chính sách ưu việt này của Thành phố.

Tuy nhiên, Tờ trình của UBND Thành phố cần nêu rõ nét hơn đặc thù của thành phố Hà Nội bởi Hà Nội là thị trường tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp có số lượng lớn, yêu cầu cao về chất lượng và sự thuận tiện trong giao thương mua bán, Hà Nội có tiềm năng, có thể mạnh về vốn, khoa học công nghệ, có tiềm lực về ngân sách hơn các địa phương để đảm bảo thực hiện hỗ trợ...

2. Về một số nội dung cụ thể:

2.1. Về tiêu đề của dự thảo nghị quyết:

Tiêu đề Dự thảo nghị quyết có viết: *Nghị quyết ban hành chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Nội*. Đề nghị cơ quan soạn thảo bỏ từ “ban hành” tại tiêu đề của dự thảo vì việc ban hành nghị quyết tức là đã ban hành chính sách được quy định trong nghị quyết này. Biên tập lại sẽ là *Nghị quyết về chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn Thành phố Hà Nội*.

2.2. Về quy mô hỗ trợ:

Dự thảo nghị quyết cần quy định mức hỗ trợ tối thiểu và tối đa nhằm đảm bảo chuỗi liên kết vận hành trơn chu và bền vững, làm rõ quy mô liên kết để các đơn vị liên kết nhận được các ưu đãi hỗ trợ ở mức tối thiểu hay mức tối đa từ Nhà nước. Cần làm rõ các quy trình, tiêu chuẩn để các cơ sở liên kết nhận được ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước, đồng thời làm rõ trách nhiệm của các cơ quan phê duyệt hỗ

trợ, nguồn vốn hỗ trợ, tránh việc phê duyệt hỗ trợ nhưng lại không có nguồn vốn để hỗ trợ.

2.3. Về nội dung hỗ trợ, mức hỗ trợ:

Đề nghị nghiên cứu giảm mức hỗ trợ, đồng thời tăng mức hỗ trợ cho từng mục nhằm khuyến khích người sản xuất sản phẩm nông nghiệp sạch, an toàn, tuy nhiên cần tập trung hỗ trợ về giống, vốn và khoa học kỹ thuật, đồng thời động viên tính tự chủ của doanh nghiệp trong đầu tư máy móc, trang thiết bị khoa học kỹ thuật. Dự thảo nghị quyết cũng cần nghiên cứu, bổ sung mức thời gian hỗ trợ và các chính sách hỗ trợ khác như: thuế, tiền thuê đất, lãi suất vốn vay, hỗ trợ dịch vụ công...

2.4. Về hỗ trợ xúc tiến thương mại và tiêu thụ sản phẩm:

Dự thảo nghị quyết mới chỉ quy định hỗ trợ xúc tiến thương mại trong nước. Tuy nhiên việc quảng bá, nghiên cứu đưa sản phẩm ra thị trường quốc tế là rất tốn kém và khó khăn. Vì vậy đề nghị nghiên cứu hỗ trợ cho việc xúc tiến thương mại ở ngoài nước để giúp các doanh nghiệp và HTX thuận lợi trong hoạt động xuất khẩu sản phẩm. Đồng thời dự thảo nghị quyết cũng cần quy định hỗ trợ về truyền thông trong thực hiện chính sách quảng bá sản phẩm, tạo sự công bằng giúp người dân có kiến thức nhận biết sản phẩm nông nghiệp sạch, an toàn. Hỗ trợ trung gian kết nối giữa người sản xuất, doanh nghiệp với người dân tiêu thụ sản phẩm như giới thiệu, kết nối các chuỗi tới người mua như các bếp ăn tập thể, hệ thống các siêu thị, nhà hàng... Hiện tại nhiều người tiêu dùng Thủ đô còn chưa biết đến các sản phẩm chất lượng cũng như nơi bán sản phẩm sạch, sản phẩm an toàn, ngoài ra có nhiều nhãn hiệu hàng hóa nhưng chất lượng như thế nào thì chưa được xác định và người tiêu dùng không thể tự nhận biết được.

Dự thảo nghị quyết cần quy định lộ trình yêu cầu các bếp ăn tập thể, (trường học, bệnh viện, nhà hàng ...) phải chứng minh nguồn gốc nông sản thực phẩm (hồ sơ, hóa đơn mua hàng...), chứng nhận an toàn thực phẩm của đơn vị cung cấp và khuyến khích các bếp ăn tập thể mua nông sản từ các chuỗi đã được chứng nhận.

Hiện nay, sự liên kết giữa doanh nghiệp, nông dân, HTX, thương lái còn lỏng lẻo, chưa gắn kết được lợi ích và trách nhiệm của các bên với nhau. Vì vậy Dự thảo nghị quyết cần có những quy định rõ ràng trong việc thành lập và giải thể mô hình liên kết, cũng như quy định về quyền lợi và trách nhiệm của các bên khi tham gia liên kết, khi tách khỏi liên kết, đồng thời cần có quy định về việc kiểm tra, giám sát việc thực hiện hợp đồng và chỉ đạo giải quyết kịp thời những vướng mắc phát sinh giữa các bên để xây dựng sự tin tưởng lẫn nhau khi tham gia liên

kết, tránh việc đơn phương phá vỡ hợp đồng gây ảnh hưởng tới hoạt động sản xuất, kinh doanh của các bên.

2.5. Về thủ tục hỗ trợ:

Dự thảo nghị quyết cần có quy định cụ thể các bước tiến hành để đơn giản hóa thủ tục hỗ trợ, tạo điều kiện cho chủ thể được hỗ trợ tiếp cận nhanh với nguồn hỗ trợ.

2.6. Về quản lý nhà nước:

Dự thảo nghị quyết cần có cơ chế, quy định cụ thể để kiểm tra an toàn thực phẩm, đảm bảo công bằng trong quá trình sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, có chế tài làm rõ sản phẩm từ chuỗi và các cơ sở tiêu thụ sản phẩm từ chuỗi bởi chất lượng và giá bán các sản phẩm từ chuỗi sẽ khác chất lượng và giá bán các sản phẩm không phải từ chuỗi, có quy định về kiểm tra, giám sát việc tiêu thụ sản phẩm tại các siêu thị, các bếp ăn tập thể tại các trường học, bệnh viện, khu công nghiệp...

Dự thảo nghị quyết cần làm rõ khái niệm “ưu đãi” và “hỗ trợ” để tránh tư tưởng xin – cho khi tham gia liên kết chuỗi, đồng thời làm rõ đối tượng thụ hưởng khi tham gia chuỗi liên kết, khuyến khích các doanh nghiệp, hộ sản xuất năng động tham gia chuỗi. Cần xây dựng tiêu chí cụ thể để có sự hỗ trợ thiết thực, hiệu quả. Dự thảo nghị quyết nên nghiên cứu, xem xét tiêu chí hỗ trợ theo nhóm như: nhóm hỗ trợ về tài chính, nhóm hỗ trợ về thủ tục hành chính, nhóm hỗ trợ về sản xuất, tiêu thụ...

Dự thảo nghị quyết cần có quy định về công khai và ổn định vùng quy hoạch sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, có chính sách bảo hộ thương hiệu sản phẩm, quản lý chất lượng sản phẩm trong chuỗi liên kết từ sản xuất đến tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp. Xây dựng tiêu chuẩn cụ thể đối với sản phẩm hữu cơ, sản phẩm an toàn, sản phẩm sạch để doanh nghiệp tổ chức thực hiện nghiêm túc.

3. Một số ý kiến, kiến nghị, đề nghị cụ thể:

- Đề nghị Thành phố có cơ quan phụ trách riêng về vệ sinh an toàn thực phẩm; có quy định để tạo điều kiện cho các doanh nghiệp tham gia chuỗi liên kết trong vận chuyển sản phẩm nông nghiệp vào nội đô.

- Đề nghị Thành phố cho thành lập Hiệp hội doanh nghiệp sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Nội.

- Đề nghị bổ sung công tác tuyên truyền, vận động, giám sát của MTTQ trong việc tổ chức triển khai thực hiện nghị quyết này.

Liên kết gắn với sản xuất và tiêu thụ nông sản có vai trò quan trọng trong phát triển nông nghiệp, giúp nâng cao lợi ích của các bên tham gia, đặc biệt là nông dân, hạn chế tình trạng sản xuất nhỏ lẻ, tăng quy mô sản xuất hàng hóa, giúp điều tiết quy luật cung cầu, hạn chế tình trạng được mùa, mất giá giúp người tham

gia có thu nhập cao, ổn định hơn. Có thể nói liên kết là xu hướng tất yếu đối với sản xuất nông nghiệp trong bối cảnh hội nhập cũng như tái cơ cấu ngành nông nghiệp, đáp ứng được nguyện vọng của một số mô hình liên kết hiện nay và phù hợp với yêu cầu thực tiễn. Việc ban hành chính sách này là rất cần thiết, tuy nhiên đây là vấn đề nhạy cảm, tác động đến thói quen và lợi ích của nhiều đối tượng tham gia và còn có những ý kiến khác nhau nên cơ quan soạn thảo cần nghiên cứu, tiếp thu và bổ sung cho phù hợp.

III. Một số ý kiến khác.

Ngày 15/11/2018 Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội nhận được văn bản số 5565-UBND-KT đề ngày 13/11/2018 của UBND Thành phố “về việc phản biện xã hội về một số chính sách khuyến khích phát triển sản xuất, phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp; xây dựng hạ tầng nông thôn thành phố Hà Nội”. Thực hiện Quy chế phối hợp số 03/QCPH-HĐND-UBND-UBMTTQ ngày 30/01/2015 giữa Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội, thời gian còn lại cho việc tổ chức quy trình phản biện xã hội đối với cả 4 nội dung trên là không đảm bảo, do vậy Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội không thể tổ chức phản biện xã hội theo đề nghị của UBND Thành phố tại văn bản số 5565 nêu trên.

Trên đây là ý kiến phản biện xã hội của Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hà Nội đối với Tờ trình của UBND Thành phố và dự thảo nghị quyết của HĐND Thành phố “về chính sách hỗ trợ liên kết và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn Thành phố Hà Nội” đề nghị UBND Thành phố nghiên cứu tiếp thu trình HĐND Thành phố xem xét để quyết định./.

Nơi nhận:

- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND TP;
- Ủy ban nhân dân TP;
- Ban TT Ủy ban MTTQ TP;
- Ban KT-NS, Ban PC HĐND TP;
- Văn phòng UBND TP;
- Sở NN và PTNT, Tài chính TPHN;
- Lưu: VT, Ban DC-PL.

TM. BAN THƯỜNG TRỰC
PHÓ CHỦ TỊCH THƯỜNG TRỰC

Bùi Anh Tuấn

